
454

Besluit van 3 juli 1998, houdende voorlopige vrijstelling van het verbod op schuldbemiddeling tegen betaling (Tijdelijk vrijstellingsbesluit schuldbemiddelaars)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Economische Zaken van 3 februari 1998, nr. 98004622 WJA/W;

Gelet op artikel 48, eerste lid, onder d, en tweede lid, van de Wet op het consumentenkrediet;

De Raad van State gehoord (advies van 11 mei 1998, nr. W10.98.0041);

Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Economische Zaken van 30 juni 1998, nr. 98042684 WJA/W;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1

In dit besluit wordt verstaan onder:

- a. wet: Wet op het consumentenkrediet;
- b. schuldbemiddeling: schuldbemiddeling als bedoeld in artikel 47, tweede lid, van de wet.

Artikel 2

1. Als schuldbemiddelaar als bedoeld in artikel 48, eerste lid, onder d, van de wet worden aangewezen natuurlijke personen en rechtspersonen die zich als zodanig bij Onze Minister van Economische Zaken hebben laten registreren en die:

- a. schuldbemiddeling tegen betaling verrichten en ten behoeve van een schuldenaar geen andere diensten op het gebied van schuldhulpverlening tegen betaling verrichten;
- b. zich daarbij houden aan de methode voor het berekenen van aflossingscapaciteit in het kader van schuldregelen, vastgelegd in de syllabus «Berekening aflossingscapaciteit voor het schuldregelen volgens de NVVK-methode» van 25 maart 1997 van het Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting, gevestigd te Utrecht;
- c. zich daarbij houden aan de Gedragscode betreffende schuldregeling van 13 mei 1997 van de Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet, gevestigd te Amsterdam.

2. Van aanwijzing krachtens het eerste lid zijn uitgezonderd:

- a. natuurlijke personen die met een of meer andere natuurlijke

personen verbonden zijn in een samenwerkingsvorm zonder rechtspersoonlijkheid, die maatschappelijk gelijk gesteld kan worden met een van de in onderdeel b en c genoemde categorieën, en die andere diensten op het gebied van schuldhulpverlening tegen betaling verrichten;

b. rechtspersonen met een of meer dochtermaatschappijen die andere diensten op het gebied van schuldhulpverlening tegen betaling verrichten;

c. rechtspersonen die verbonden zijn met een groepsmaatschappij die andere diensten op het gebied van schuldhulpverlening tegen betaling verricht.

Artikel 3

1. Indien de schuldbemiddeling niet heeft geleid tot totstandkoming van een regeling, mag geen vergoeding worden bedongen, in rekening gebracht of aanvaard.

2. De vergoeding voor schuldbemiddeling mag niet meer bedragen dan de voor de bemiddeling gemaakte kosten. De vergoeding mag in geen geval meer bedragen dan 9% van het bedrag van de schulden waarvoor een regeling tot stand is gekomen.

3. Betaling van de vergoeding geschiedt maandelijks. Het maandelijks te betalen bedrag voor de vergoeding mag niet meer bedragen dan 9% van de maandelijkse aflossingen van de schuld met een maximum van f 75.

Artikel 4

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst en vervalt twee jaar na het tijdstip van inwerkingtreding.

Artikel 5

Dit besluit wordt aangehaald als: Tijdelijk vrijstellingsbesluit schuldbemiddelaars.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, 3 juli 1998

Beatrix

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
A. van Dok-van Weele

Uitgegeven de *drieëntwintigste* juli 1998

De Minister van Justitie a.i.,
H. F. Dijkstal

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Economische Zaken.
Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Staatscourant van 11 augustus 1998, nr. 150.

NOTA VAN TOELICHTING

I. Algemeen

1. Inleiding

Dit besluit bevat een voorlopige vrijstelling van het verbod op schuldbemiddeling tegen betaling. Vrijgesteld zijn natuurlijke personen en rechtspersonen die zich hebben laten registreren als schuldbemiddelaar als bedoeld in artikel 48, eerste lid, onder d, van de Wet op het consumentenkrediet (WCK) en die zich bij het verrichten van schuldbemiddeling tegen betaling houden aan een aantal in het besluit aangegeven voorschriften. Bij deze regeling is enerzijds rekening gehouden met de behoefte aan en de vraag naar schuldbemiddeling tegen betaling en anderzijds met de op de huidige markt veelal ontbrekende kennis en kwaliteit. Dit besluit beoogt de kwaliteit van de schuldbemiddeling tegen betaling te waarborgen en het verrichten van schuldbemiddeling door malafide schuldbemiddelaars tegen te gaan.

Aanvankelijk was het de bedoeling een aantal natuurlijke personen en rechtspersonen rechtstreeks aan te wijzen. Een dergelijke aanwijzing zou echter niet efficiënt zijn en telkens aanvulling behoeven indien zich een nieuwe schuldbemiddelaar zou aanmelden. Daartoe zou steeds een nieuw aanwijzingsbesluit moeten worden getroffen. Nog een andere optie is overwogen. Deze optie bestond in het openstellen door de Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet (NVVK) van een bijzonder lidmaatschap voor private schuldbemiddelaars en het vrijstellen van deze categorie leden van het verbod op schuldbemiddeling tegen betaling. Aangezien deze optie de mededinging tussen ondernemingen en beroepsbeoefenaren in de weg zou kunnen staan, is hiervan afgezien. Hierdoor zou de NVVK immers in feite een domeinmonopolie gaan bekleden, hetgeen in strijd zou zijn met het kabinetsbeleid. De meest doelmatige oplossing was om een vrijstelling in de vorm van de in het besluit opgenomen categoriale aanwijzing te regelen.

2. Huidige situatie

In Nederland verkeren zo'n 150 000 à 200 000 personen/huishoudens in financiële moeilijkheden. Hieraan kunnen verschillende oorzaken ten grondslag liggen. Te denken valt aan een plotselinge inkomensdaling door werkloosheid of een relatiebreuk, een (structurele) overschatting van de eigen financiële mogelijkheden of aan drugs-, alcohol- en gokverslavingen. Deze problemen kunnen een zodanige omvang aannemen dat de betrokkenen zonder hulp niet meer in staat zijn de ontstane schulden af te lossen en de normale financiële verplichtingen na te komen. In deze gevallen is schuldhelpverlening geboden.

Schuldhelpverlening is de algemene term waaronder het geheel van activiteiten wordt verstaan in het kader van het regelen van schulden. Een van deze activiteiten is schuldbemiddeling. Hieronder wordt ingevolge artikel 47, tweede lid, WCK verstaan het in de uitoefening van een bedrijf of beroep, anders dan door het aangaan van een krediettransactie, verrichten van diensten, gericht op de totstandkoming van een regeling met betrekking tot de bestaande schuldenlast van een natuurlijke persoon, geheel of gedeeltelijk voortvloeiend uit een of meer krediettransacties.

Ingevolge artikel 47, eerste lid, WCK is schuldbemiddeling verboden, tenzij zich een van de in artikel 48, eerste lid, WCK genoemde uitzonderingen voordoet. Zo is het verrichten van schuldbemiddeling om niet, hetgeen wil zeggen dat een schuldenaar geen kosten in rekening worden gebracht, toegestaan. Eventuele aan schuldbemiddeling verbonden kosten mogen niet voor rekening van de schuldenaar komen. Indien echter een derde de betaling van de kosten van de schuldbemiddeling

voor zijn rekening neemt, waarbij bijvoorbeeld valt te denken aan een werkgever, een charitatieve instelling of een sociale dienst, is het vragen van een vergoeding wel toegestaan. Daarnaast zijn van het verbod op het verrichten van schuldbemiddeling vrijgesteld gemeenten, gemeentelijke kredietbanken en andere door gemeenten gehouden instellingen die zich krachtens hun doelstelling met schuldbemiddeling bezighouden. Deze instellingen verrichten sinds oudsher schuldhulpverlening. Vrijgesteld zijn eveneens advocaten, procureurs, curatoren en bewindvoerders die ingevolge de Faillissementswet zijn aangesteld, notarissen, deurwaarders, registeraccountants en accountants-administratieconsulenten. Wat deze groepen van beroepsbeoefenaren betreft is het van belang dat de voor hen gecreëerde vrijstelling enkel geldt indien zij in het kader van hun normale beroepsuitoefening en ten behoeve van de betrokken cliënt schuldbemiddelingsactiviteiten verrichten. Het is hen derhalve niet toegestaan van schuldbemiddeling hun beroep of bedrijf te maken.

Ingevolge artikel 48, eerste lid, onder d, WCK kunnen tevens natuurlijke personen of rechtspersonen, dan wel categorieën daarvan, worden vrijgesteld van het verbod op het verrichten van schuldbemiddeling tegen betaling. In het onderhavige besluit wordt van deze bevoegdheid gebruik gemaakt.

3. Noodzaak schuldbemiddeling tegen betaling

Het zwaartepunt met betrekking tot schuldhulpverlening ligt momenteel bij de gemeentelijke kredietbanken en de gemeentelijke sociale diensten. In de praktijk blijkt echter bij een aantal schuldenaren huiver te bestaan om naar de sociale dienst en, zij het in mindere mate, naar de gemeentelijke kredietbank te gaan. Daarnaast kan een aantal mensen met problematische schulden om diverse redenen niet door de gemeentelijke kredietbanken worden geholpen. Een groot aantal natuurlijke personen en rechtspersonen heeft gemeend deze mensen wel te kunnen helpen. Daarbij stuiten deze private schuldbemiddelaars echter op het verbod van artikel 47, eerste lid, WCK om schuldbemiddeling tegen betaling te verrichten. In de praktijk trachten zij daar onderuit te komen met een beroep op het verrichten van budgetbeheer. Dit beroep mist echter effect. Budgetbeheer is een schuldhulpverleningsactiviteit in het kader waarvan tevens schuldbemiddelingsactiviteiten moeten worden verricht. Veel van deze private schuldbemiddelaars verrichten echter goed werk, waarmee personen met problematische schulden zeer zijn gebaat. Helaas zijn er ook slechte schuldbemiddelaars actief. Zo tast de door deze personen geboden hulp veelal bepaalde rechten van de hulpvrager aan. Te denken valt aan het recht van elke schuldenaar om een bepaald deel van zijn inkomen ter beschikking te houden, in de praktijk de «beslagvrije voet» genoemd. Het komt voor dat schuldbemiddelaars deze beslagvrije voet niet respecteren. Ook komt het voor dat kinderbijslag voor de afbetaling van de schulden wordt gebruikt. Daarnaast is door het ontbreken van kennis of door het vooropstellen van het eigen commerciële belang de hulp veelal van slechte kwaliteit. Bovendien heeft onderzoek door de Economische Controle Dienst (ECD) uitgewezen dat de betrouwbaarheid van schuldbemiddelaars in veel gevallen slecht is.

Nu er in de praktijk vraag bestaat naar schuldbemiddeling tegen betaling en veel mensen hierbij ook baat blijken te hebben, was het wenselijk een regeling op te stellen. Door middel van deze regeling kunnen de goede particuliere schuldbemiddelaars van de slechte worden onderscheiden waardoor een efficiëntere handhaving mogelijk is. De gesignaleerde misstanden kunnen zo worden tegengegaan.

Bij het opstellen van de regeling is er tevens op gelet dat deze aansluit bij het op 28 december 1992 ingediende voorstel van wet tot wijziging van de Faillissementswet in verband met de sanering van schulden van natuurlijke personen (kamerstukken II 1992/93, 22 969; 25 672 (novelle);

23 429 (eerste aanpassingswet); 25 961 (tweede aanpassingswet); verder te noemen: schuldsaneringsregeling). Naar verwachting zal deze regeling eind 1998 in werking treden.

Als systeem is gekozen voor de mogelijkheid die de Wet op het consumentenkrediet biedt om categorieën van personen en instellingen aan te wijzen. Vrijstelling in de vorm van de in het besluit opgenomen categoriale aanwijzing bleek de meest doelmatige oplossing. Een efficiëntere handhaving wordt mogelijk doordat de ECD de nodige aandacht kan besteden aan schuldbemiddelaars die zich nog niet als schuldbemiddelaar conform het onderhavige besluit hebben laten registreren.

Bovenstaande bevindingen, moties (kamerstukken II 1995/96, 22 969, nr. 17; kamerstukken II 1996/97, 24 515, nr. 15) en vragen (aanhangsel handelingen II, 1995/96, nr. 1162) daaromtrent in de Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben daarom aanleiding gegeven tot dit besluit.

4. Opzet besluit

De in het besluit opgenomen voorlopige vrijstelling van het verbod op schuldbemiddeling heeft – in aansluiting op de tekst van artikel 48, eerste lid, onder d, WCK – een bijzondere vorm. Vrijgesteld zijn natuurlijke personen en rechtspersonen die zich hebben laten registreren als schuldbemiddelaar tegen betaling. Deze personen dienen de Gedragscode betreffende schuldregeling van de NVVK van 13 mei 1997 en de NVVK-methode voor het berekenen van aflossingscapaciteit van 25 maart 1997 na te leven. Tevens mogen zij ten behoeve van een cliënt geen andere schuldhulpverleningsdiensten tegen betaling verrichten. Het gaat hier om een vrijstelling in de vorm van een categoriale aanwijzing met daaraan verbonden voorschriften. Voor een individuele schuldbemiddelaar geldt de vrijstelling zodra deze zich heeft laten inschrijven in het register van schuldbemiddelaars.

Door middel van dit besluit wordt beoogd de kwaliteit van schuldbemiddeling tegen betaling te waarborgen en controle hierop door de ECD mogelijk te maken. De Gedragscode betreffende schuldregeling van de NVVK bevat elementaire gedragsregels. De NVVK-methode voor het berekenen van aflossingscapaciteit is in de praktijk een algemeen aanvaard instrument. De ECD onderzoekt of elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die zich aanmeldt voldoet aan de in dit besluit gestelde eisen. Daarnaast controleert de ECD, zo mogelijk jaarlijks, de in het register opgenomen schuldbemiddelaars.

Nu de schuldbemiddelaars zich moeten laten registreren, kunnen consumenten en schuldeisers achterhalen van welke schuldbemiddelaars mag worden verwacht dat zij op een verantwoorde wijze werken. Ook andere hulpverlenende instanties die zelf geen schuldbemiddeling verrichten, kunnen op deze wijze eventuele cliënten op een verantwoorde wijze doorverwijzen. Op deze wijze wordt aan consumenten en aan marktpartijen (kredietmaatschappijen, woningcorporaties, energiebedrijven enz.) de mogelijkheid geboden om uitsluitend te werken met bonafide schuldbemiddelaars.

Zoals hiervoor reeds is opgemerkt, wordt door middel van bedoelde registratie bereikt dat de ECD effectiever kan controleren. De effectiviteit van het opsporingsbeleid wordt nog vergroot indien de schuldbemiddelaar zich houdt aan enkele elementaire verplichtingen die voortvloeien uit «goed schuldbemiddelaarschap». Van de schuldbemiddelaar wordt verwacht dat hij een zodanige administratie voert dat op elk moment een volledig overzicht per klant met betrekking tot de stand van zaken kan worden getoond. Tevens moet per klant een overzicht beschikbaar zijn met alle afspraken die zijn gemaakt met de schuldeisers, waaronder betalingsregelingen en termijnen. Verder dient de schuldbemiddelaar, indien hij de financiële administratie voor een cliënt voert,

per cliënt een «inzake rekening» bij een bank of bij de giro aan te houden. Uiteraard dient aan de cliënt zelf regelmatig inzicht te worden verschaft over de stand van zaken.

In dit besluit is de vergoeding die de schuldbemiddelaar vraagt, aan een normering onderworpen. Hier is in het bijzonder toe besloten om te voorkomen dat de schuldenaar die reeds in grote financiële nood verkeert, in nog grotere problemen raakt.

5. Verhouding tot de gerechtelijke schuldsaneringsregeling voor natuurlijke personen

De verwachting is dat de schuldsaneringsregeling eind 1998 in werking zal treden. De idee van dit wetsvoorstel is dat indien alle buitengerechtelijke oplossingen hebben gefaald, een beroep op deze gerechtelijke schuldsaneringsregeling voor natuurlijke personen kan worden gedaan. De schuldsaneringsregeling ligt derhalve in het verlengde van de in dit besluit geregelde buitengerechtelijke mogelijkheid om tegen betaling, anders dan door het aangaan van een krediettransactie, diensten te verrichten die gericht zijn op de totstandkoming van een regeling met betrekking tot de bestaande schuldenlast van een natuurlijke persoon, geheel of gedeeltelijk voortvloeiend uit een of meer krediettransacties.

Voor de schuldsaneringsregeling is het minnelijke voortraject van groot belang. Het onderhavige besluit maakt het mogelijk dat nu ook private schuldbemiddelaars in dit voortraject kunnen optreden. Hierdoor wordt voorkomen dat de gemeentelijke kredietbanken in deze minnelijke voorfase in feite een domeinmonopolie zouden verkrijgen, hetgeen in strijd is met het kabinetsbeleid.

Nu beide regelingen in elkaars verlengde liggen, dienen zij zoveel mogelijk op elkaar aan te sluiten. Dat hier rekening mee is gehouden moge blijken uit het volgende. Voor toepassing van de schuldsaneringsregeling is vereist dat bij het verzoekschrift een verklaring wordt overgelegd waaruit blijkt dat er geen reële mogelijkheden zijn om tot een buitengerechtelijke schuldsanering te komen, alsmede over welke aflossingsmogelijkheden de verzoeker beschikt. Deze verklaring kan op grond van artikel 285, eerste lid, onderdeel e, van de Faillissementswet door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente van de woon- of verblijfplaats van de schuldenaar worden afgegeven danwel door een daartoe door het college gemandateerde kredietbank als bedoeld in de Wet op het consumentenkrediet of een door het college gemandateerde, krachtens artikel 48, eerste lid, onderdeel d, van de Wet op het consumentenkrediet aangewezen natuurlijke of rechtspersoon, dan wel categorieën daarvan (kamerstukken I, 1997/98, 25 672, nr. 301). De verantwoordelijkheid voor de mandatering van de afgiftebevoegdheid berust bij het college van burgemeester en wethouders. In elk geval zijn, ingevolge artikel 285, vierde lid, van de Faillissementswet de colleges van burgemeester en wethouders, een daartoe gemandateerde kredietbank of een daartoe aangewezen natuurlijke persoon of rechtspersoon verplicht medewerking te verlenen aan de afgifte van verklaringen als bedoeld in artikel 285, eerste lid, onderdeel e, van de Faillissementswet.

II. Artikelen

Artikel 2, eerste lid

Dit artikel bevat een categoriale aanwijzing van natuurlijke personen en rechtspersonen die tegen betaling schuldbemiddeling mogen verrichten. Aangewezen zijn de als schuldbemiddelaar als bedoeld in artikel 48, eerste lid, onder d, WCK geregistreerde natuurlijke personen en rechtspersonen die schuldbemiddeling tegen betaling verrichten en niet ten behoeve van dezelfde cliënt tevens andere schuldhelpverleningsdiensten

tegen betaling verrichten. Tevens dienen zij de Gedragscode betreffende schuldregeling van de NVVK van 13 mei 1997 en de NVVK-methode voor het berekenen van aflossingscapaciteit van 25 maart 1997 na te leven. Waar in de gedragscode wordt gesproken van «volkskredietbank» en «bank» dient daarvoor uiteraard te worden gelezen: schuldbemiddelaar. De hiervoor bedoelde gedragscode en NVVK-methode liggen bij de Minister van Economische Zaken ter inzage.

De Minister van Economische Zaken is verantwoordelijk voor het register. Het register is voor een ieder kosteloos ter inzage. Het doel van het register is dat derden uit het register kunnen afleiden of degenen die tegen betaling schuldbemiddeling verrichten zich ook als zodanig hebben laten registreren. Het register dient derhalve ter bescherming van de belangen van schuldenaren alsmede van de belangen van schuldeisers, voor wie een betrouwbare en deskundige schuldbemiddeling meer waarborgen biedt dan schuldbemiddeling zonder enige registratie en toezicht.

Artikel 2, tweede lid

In de praktijk blijkt dat het verbod op schuldbemiddeling veelal wordt ontdoken met een beroep op het verrichten van budgetbeheer, in het kader waarvan tevens schuldbemiddelingsactiviteiten moeten worden verricht. Zo komt het voor dat een schuldbemiddelaar met meerdere personen samenwerkt dan wel via meerdere rechtspersonen werkt, waarvan de een aan schuldbemiddeling doet en de ander aan budgetbeheer. Voor beide diensten worden dan kosten berekend aan de schuldenaar. Met het onderhavige artikellid wordt beoogd de dubbele berekening van kosten uit te sluiten. Om deze reden zijn groepsmaatschappijen en rechtspersonen die een of meer dochtermaatschappijen hebben, alsmede samenwerkingsvormen zonder rechtspersoonlijkheid van natuurlijke personen die maatschappelijk zijn te vergelijken met de genoemde concernconstructies, en die tegen betaling andere schuldhulpverleningsdiensten aanbieden, van aanwijzing in dit besluit uitgezonderd. Bij samenwerkingsvormen zonder rechtspersoonlijkheid van natuurlijke personen die maatschappelijk zijn te vergelijken met genoemde concernconstructies, valt te denken aan schuldbemiddelaars die met een of meer andere personen samenwerken, waarbij de een aan schuldbemiddeling en de ander aan bijvoorbeeld budgetbeheer doet. Indien deze personen onderling overeenkomen dat, zodra een regeling op het gebied van schuldbemiddeling tot stand is gekomen de andere persoon het dossier overneemt, bestaat het risico dat aan de schuldenaar twee maal kosten in rekening worden gebracht voor dezelfde schuldregeling.

Artikel 3

In dit artikel is gebruik gemaakt van de in artikel 48, tweede lid, WCK geboden mogelijkheid om de vergoeding die de schuldbemiddelaar voor zijn activiteiten vraagt, te normeren. Deze normering is van belang om de schuldenaar die zich in een uiterst kwetsbare positie bevindt, te beschermen tegen misbruik. Daarnaast dient de normering ook het belang van de schuldeiser, doordat hiermee wordt voorkomen dat het bedrag dat aan de vergoeding voor schuldbemiddeling moet worden betaald, in te hoge mate beslag legt op de veelal geringe activa die zich in de te verdelen boedel bevinden.

Er mag enkel een vergoeding worden gevraagd indien een schuldbemiddelingsregeling tot stand is gekomen, waarbij de hoogte van de vergoeding aan een limiet is gebonden. De schuldenaar betaalt voorts het aan vergoeding verschuldigde bedrag in maandelijkse termijnen aan de schuldbemiddelaar, gedurende welke periode de schuldbemiddelaar de

schuldenaar blijft begeleiden. De hoogte van deze maandelijks te betalen vergoeding is eveneens aan een limiet gebonden.

De volgende voorbeelden dienen ter illustratie van de berekening van de aflossingscapaciteit en de vergoeding voor schuldbemiddeling. Hierbij wordt opgemerkt dat de vergoeding niet hoger mag zijn dan de werkelijk gemaakte kosten. Allereerst wordt de aflossingscapaciteit berekend door middel van de NVVK-methode voor het berekenen van aflossingscapaciteit in het kader van schuldregelen. In het eerste voorbeeld wordt er vanuit gegaan dat de aflossingscapaciteit f 500 bedraagt en het bedrag van de schulden waarvoor een regeling is getroffen f 15 000. Ingevolge het tweede lid mag de vergoeding maximaal 9% bedragen van het bedrag van de schulden waarvoor een regeling tot stand is gekomen, hetgeen in dit geval (9% van f 15 000) f 1350 is. Ingevolge het derde lid mag de maandelijkse vergoeding niet meer bedragen dan 9% van de maandelijkse aflossingen van de schuld met een maximum van f 75. In dit voorbeeld is het maandelijks te betalen bedrag voor de vergoeding (f 500 gedeeld door 1.09, maal 0.09) f 41,28. Voor de aflossing van de schulden is dan beschikbaar f 500 minus f 41,28 is f 458,72. Op basis van deze aflossing duurt de regeling (f 15 000 gedeeld door f 458,72) 32,7 maanden. De totale vergoeding die de bemiddelaar ontvangt wordt dan 32,7 maal f 41,28 is f 1349,86. Met andere woorden de bemiddelaar ontvangt gedurende 32 maanden f 41,28 per maand en de laatste maand f 28,90.

In het tweede voorbeeld bedraagt de schuld f 50 000. Er wordt vanuit gegaan dat voor het gehele bedrag een regeling tot stand is gekomen. De aflossingscapaciteit is berekend op f 1500 per maand. Ingevolge het tweede lid bedraagt de vergoeding (f 1500 gedeeld door 1.09 maal 0.09) f 123,85. Ingevolge het derde lid mag de vergoeding echter niet meer dan f 75 per maand bedragen. Voor de aflossing van de schulden is dan f 1425 per maand beschikbaar. Hierdoor komt de tijdsperiode voor het aflossen van de schuld op (f 50 000 gedeeld door f 1425) 35,1 maanden. Gedurende 35 maanden wordt derhalve elke maand f 1425 afgelost en de laatste maand f 125. De vergoeding voor de schuldbemiddelaar komt daarmee op 35 maal f 75 per maand en één maal (9% van f 125) f 11,25 is f 2636,25.

De volgende twee voorbeelden dienen ter illustratie van de berekening van de aflossingscapaciteit en de vergoeding voor schuldbemiddeling door bijstandsgerechtigden volgens de normen zoals die per 1 januari 1998 gelden.

Een uitkering voor een echtpaar bedraagt f 2033,34, inclusief een bedrag van f 103,70 aan vakantiegeld. De maandelijkse uitkering bedraagt derhalve f 1929,64. De beslagvrije voet is 90% van f 2033,34 ofwel f 1830,01. Op grond van de voorgaande gegevens kan de maandelijkse aflossingsruimte worden berekend: f 1929,64 minus f 1830,01 is f 99,63. De vergoeding voor de schuldbemiddelaar komt daarmee op f 99,63 gedeeld door 1.09, vermenigvuldigd met 0.09, is f 8,23. Voor de aflossingen is derhalve f 91,40 beschikbaar. In de maand juni, wanneer de vakantietoeslag wordt uitgekeerd, is de berekening als volgt. De vakantietoeslag bedraagt 12 maal f 103,70, is f 1244,40. Hierbij dient de vaste maanduikering à f 1929,64 te worden opgeteld, wat f 3174,04 als uitkomst geeft. Van dit bedrag mag de schuldenaar f 1830,01 vrij ter beschikking houden, waardoor een bedrag van f 1344,03 overblijft. De vergoeding voor de schuldbemiddelaar zou daarmee op f 1344,03 gedeeld door 1.09, maal 0.09, is f 110,98 uitkomen. Nu de vergoeding aan de schuldbemiddelaar echter de limiet van f 75 niet mag overschrijden, wordt de vergoeding op f 75 gesteld. Voor de aflossingen blijft het bedrag van f 1269,03 over.

Een uitkering voor een alleenstaande bedraagt f 1016,67. Hierbij komt een toeslag (in dit voorbeeld gesteld op 20%) van f 406,67. De vakantieaanspraak is f 72,59 per maand. De maandelijkse uitkering bedraagt derhalve f 1350,75. De beslagvrije voet is 90% van f 1423,34 ofwel f 1281,01. Op grond van de voorgaande gegevens bedraagt de maande-

lijkse aflossingsruimte f 1350,75 minus f 1281,01 is f 69,74. De vergoeding voor de schuldbemiddelaar komt daarmee op f 69,74 gedeeld door 1.09, maal 0.09, is f 5,76. Voor de aflossingen blijft het bedrag van f 63,98 over. In de maand juni, wanneer de vakantie-uitkering plaatsvindt, is de berekening als volgt. De vakantietoeslag bedraagt 12 maal f 72,59, is f 871,08. Hierbij dient de vaste maanduitkering à f 1350,75 te worden opgeteld, wat f 2221,83 als uitkomst geeft. De schuldenaar mag een bedrag van f 1281,01 vrij ter beschikking houden. Het verschil bedraagt derhalve f 940,82. De vergoeding voor de schuldbemiddelaar zou daarmee op f 940,82 gedeeld door 1.09, maal 0.09, is f 77,68 komen. Nu de vergoeding aan de schuldbemiddelaar de limiet van f 75 echter niet mag overschrijden, wordt de vergoeding op f 75 gesteld. Voor de aflossingen blijft het bedrag van f 865,82 over.

Artikel 4

De werkingsduur van dit besluit is beperkt tot twee jaar na het tijdstip van inwerkingtreding. Er is voor deze beperkte werkingsduur gekozen om het maatschappelijk effect van dit besluit te kunnen evalueren. Naar verwachting kunnen binnen deze periode voldoende gegevens worden verzameld om een verslag te maken over de doeltreffendheid en de effecten van het besluit in de praktijk. Aan de hand daarvan kan bepaald worden of verlenging van dit besluit wenselijk is dan wel dat andere maatregelen getroffen moeten worden. Bij de evaluatie zullen uiteraard de bevindingen van de ECD worden betrokken. Een evaluatie is zeker van belang indien de schuldsaneringsregeling tot wet zal worden verheven.

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
A. van Dok-van Weele